Lietas Nr. C31352312
Lietas arhīva Nr. CA-0582-14/32

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2014.gada 12.februārī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija

šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese I.Strelča

tiesneses I.Zaļā un I.Stuberovska

ar tiesas sēdes sekretāri D.Indāni

piedaloties prasītājam /pers. B/

atbildētāja pārstāvei zv.advokātei I.Jirgenai

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. B/ prasībā pret /pers. C/ par godu un cieņu aizskarošu ziņu atsaukšanu sakarā ar /pers. B/ apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 9.septembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1.] Prasītājs/pers. B/ cēlis prasību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā par goda un cieņas aizskaršanu, kuru vēlāk precizējis, lūdzot tiesu pieprasīt, lai /pers. C/, tuvākās Saeimas plenārsēdes laikā pēc tiesas sprieduma spēkā stāšanās, mutiski, no Saeimas tribīnes atsauc sekojošas par viņu izplatītas ziņas - „par kuru tiesā ir pierādīts, ka viņš ir tāds cilvēks, kas ir atklāti naidīgs latviešu tautai un Latvijas valstij" un mutiski no Saeimas tribīnes atvainojas par šo nepatieso godu un cieņu aizskarošo ziņu izplatīšanu.

Prasība pamatota ar Latvijas Republikas Satversmes 95.pantu, Civillikuma 2352.^{1} panta pirmo daļu.

[2.] 2013.gada 13.martā tiesā saņemti atbildētāja /pers. C/ paskaidrojumi, kuros atbildētājs norāda, ka prasību neatzīst pilnībā. Atbildētājs norāda, ka prasība pret viņu celta par goda un cieņas aizskaršanu, kas izpaudusies kā Atbildētāja paustais viedoklis 2011.gada 22.decembra Latvijas Republikas 11.Saeimas kārtējās sēdes laikā, uzstājoties debatēs par darba kārtības 36.jautājumu ,,Lēmuma projekts Par deputāta /pers. B/ atsaukšanu no NATO Parlamentārās Asamblejas Latvijas delegācijas locekļu sastāva", kur uzstājoties debatēs par šo jautājumu Atbildētājs teicis sekojošo:

„*Vai Latvijas valsti NATO Parlamentārajā Asamblejā, šajā svarīgajā forumā, var pārstāvēt cilvēks, par kuru tiesā ir pierādīts, ka viņš ir cilvēks, kas ir atklāti naidīgs latviešu tautai un Latvijas valstij. Vārds vārdā, burts burtā".*

Un otrs retorisks jautājums. „Vai mūsu valsti šajā svarīgajā starptautiskajā forumā var pārstāvēt cilvēks, kurš vērsies pret nacionālo Latvijas valsti un pārkāpis solījumu stiprināt latviešu valodu kā vienīgo valsts valodu? Nevar pārstāvēt".

Šāds ir pilns Atbildētāja uzstāšanās teksts, attiecībā uz kura daļu, izraujot teikumu no konteksta, ir celta prasība.

Celto prasību Atbildētājs neatzīst pilnībā un paskaidro, ka 2011.gada 22.decembrī notika Saeimas plenārsēde, kuras dienas kārtībā bija iekļauts jautājums par Prasītāja - Saeimas deputāta /pers. B/ atsaukšanu no NATO Parlamentāras Asamblejas Latvijas delegācijas locekļu sastāva.

Debatēs (*debates - kāda jautājuma apspriešana, domu apmaiņa sanāksmē, sēdē. Svešvārdu vārdnīca.Rīga.,1978. lpp.132*) Atbildētājs izteicis savu viedokli par konkrēto jautājumu. Šis viedoklis balstīts uz Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2010.gada spriedumu civillietā C23054309, kur tiesa vispusīgi ir izvērtējusi Prasītāja/pers. B/ personību, viņa izteikumus un darbību attiecībā pret Latvijas valsti un atzinusi, ka atbildētāja /pers. K/ izteiktais viedoklis, ka „/pers. B/ ir atklāti naidīgs cilvēks latviešu tautai un Latvijas valstij", lai gan ir ar negatīvu nokrāsu, tomēr nepārkāpj samērīguma principu, jo nav ne rupji vai nesamērīgi aizskaroši, nav izteikti apvainojošā formā. Tiesas kolēģija vienlaikus arī secinājusi, ka pats /pers. B/ ar savu uzvedību un publiskajiem izteicieniem ir radījis pamatu konkrētajam viņa personības vērtējumam".

Saeimas debatēs, izsakot savu viedokli izskatāmajā jautājumā, Atbildētājs paudis savu izpratni par minēto tiesas spriedumu un Atbildētāja uzstāšanās vērtējama kopumā, nevis kā atsevišķa uzstāšanās daļa.

Atsaucoties uz Tiesu praksi, Atbildētājs vērš uzmanību uz *vārda brīvības* nozīmīgumu demokrātiskā sabiedrībā. Atbildētājs uzskata, ka izsakot prasījumu atsaukt godu un cieņu aizskarošas ziņas, ir nepieciešams rūpīgi nošķirt ziņas jeb faktus no viedokļa, jo fakti ir pakļaujami patiesības pārbaudei un fakta paudējam ir jāpierāda izteikumu atbilstība patiesībai, turpretī viedoklis nav pakļaujams patiesības pārbaudei. Tas atspoguļo personas subjektīvu vērtējumu par kādu personu, tās darbību vai kādu notikumu, tādēļ tas nevar būt ne patiess, ne nepatiess, lai arī cik nepieņemams tas kādam neliktos.

2011.gada 22.decembra Saeimas plenārsēdē Atbildētājs ir paudis viedokli par Prasītāja personību un savu izpratni par Vidzemes apgabaltiesas Civillietu kolēģijas spriedumā civillietā Nr.C23054309, minēto. Tā kā viedokļa atbilstību patiesībai pierādīt nav iespējams, tad Prasītāja prasība par goda un cieņas aizskārumu vērtējama kā mēģinājums ierobežot Atbildētāja vārda brīvību.

Attiecībā uz viedokļiem vai kritiku, kas ir izteikta asā un spēcīgā formā, ECT ir uzsvērusi, ka vārda brīvība aizsargā ne tikai informācijas saturu, bet arī formu, kādā tā pausta (*ECT 1997. gada 1. jūlija spriedums lietā Oberschlick v. Austria (no.2)*) un viedoklis nedrīkst būt izteikts rupjā veidā.

Atbildētājs uzskata, ka šos principus, izsakot debatēs savu viedokli, nav pārkāpis, nav pārkāpis arī pieļaujamās kritikas robežas.

Kritika ir saistāma ar vērtējumu par kādu parādību, personu vai tās darbību, konkrētajā gadījumā prasītāja iespēju pārstāvēt Latvijas valsti NATO Parlamentārajā asamblejā un tādēļ tā vienmēr būs subjektīva.

Senāts 2002.gada civillietā Nr.SKC-26 ir atzinis, „*Ja ziņām (arī informācijai) Civillikuma 2352a.panta nozīmē jābūt patiesām, pretējā gadījumā katram ir tiesības prasīt to atsaukšanu, tad tādu prasību nevar attiecināt uz publiskotu viedokli…*"

Atbildētājs uzskata, ka pats Prasītājs ar savu darbību ir radījis pamatu viedoklim, kuru Atbildētājs ir paudis 2011.gada 22.decembra LR Saeimas kārtējās sēdes laikā, uzstājoties debatēs par dienas kārtības 36.jautājumu „Lēmuma projekts Par deputāta /pers. B/ atsaukšanu no NATO Parlamentārās Asamblejas Latvijas delegācijas locekļu sastāva". Pamatojoties uz minēto, Atbildētājs uzskata prasību par nepamatotu un noraidāmu.

[3.] Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas 2013.gada 9.septembra spriedumu /pers. B/ prasība noraidīta pilnībā.

Pirmās instances tiesa noskaidrojusi, ka 2011.gada 22.decembrī Latvijas Republikas 11.Saeimas kārtējās sēdes laikā, uzstājoties debatēs par darba kārtības 36.jautājumu „Lēmuma projekts Par deputāta /pers. B/ atsaukšanu no NATO Parlamentārās Asamblejas Latvijas delegācijas locekļu sastāva", Saeimas deputāts /pers. C/ teicis sekojošo:

Godātie kolēģi no visām frakcijām! Nacionālās apvienības frakcija šo lēmuma projektu sagatavojusi divu iemeslu dēļ, un es šos iemeslus minēšu ar diviem retoriskiem jautājumiem.

Vai Latvijas valsti NATO Parlamentārajā Asamblejā, šajā svarīgajā forumā, var pārstāvēt cilvēks, par kuru tiesā ir pierādīts, ka viņš ir tāds cilvēks, kas ir atklāti naidīgs latviešu tautai un Latvijas valstij? Vārds vārdā, burts burtā.

Un otrs retorisks jautājums. Vai mūsu šajā svarīgajā starptautiskajā forumā, var pārstāvēt cilvēks, kurš vērsies pret nacionālu Latvijas valsti un pārkāpis solījumu stiprināt latviešu valodu kā vienīgo valsts valodu? Nevar pārstāvēt. Paldies.

Atbilstoši prasības precizējumiem, Prasītāja ieskatā, viņa godu un cieņu aizskarošs ir teikums: *par kuru tiesā ir pierādīts, ka viņš ir tāds cilvēks, kas ir atklāti naidīgs latviešu tautai un Latvijas valstij*.

Tiesa atsaukusies uz Civillikuma 2352.[1] pantu, kurš nosaka, ka katram ir tiesības prasīt tiesas ceļā atsaukt ziņas, kas aizskar viņa godu un cieņu, ja šādu ziņu izplatītājs nepierāda, ka tās atbilst patiesībai.

Gan prasības pieteikumā, gan Atbildētāja paskaidrojumos uz prasību norādīts, ka Atbildētājs Saeimas debatēs atsaucies uz Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2010.gada 20.maija spriedumu lietā Nr.C23054309, kur tika izskatīta /pers. B/ prasība pret /pers. K/ par goda un cieņu aizskarošu ziņu atsaukšanu.

No Atbildētāja rakstveida paskaidrojumiem un viņa pārstāves paskaidrojumiem tiesas sēdē tiesa secinājusi, ka Saeimas sēdē pausts Atbildētāja viedoklis, kas radies, iepazīstoties ar minēto Vidzemes apgabaltiesas spriedumu.

No minētā Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas sprieduma izriet, ka *2009.gada 16.jūlijā Latvijas Republikas 9.Saeimas ārkārtas sesijas ceturtajā sēdē, uzstājoties debatēs par darba kārtības 7.jautājumu „Par /pers. B/apstiprināšanu par NATO Parlamentārās Asamblejas Latvijas delegācijas locekli, aizstājēju", Saeimas deputāts /pers. K/ paziņoja, ka: „/pers. B/ ir atklāti naidīgs cilvēks latviešu tautai un Latvijas valstij".*

Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija nākusi pie secinājuma, ka *minēto viedokli atbildētājs /pers. K/ izteica politiskas diskusijas laikā, kad tika apspriests jautājums, vai par NATO Parlamentārās Asamblejas Latvijas delegācijas locekli, aizstājēju ievēlēt „Saskaņas centra" partijas izvirzīto kandidātu /pers. B/.*

Kolēģija uzskatījusi *par pamatotu atbildētāja argumentu, ka viņa viedoklis par prasītāju ir veidojies no publiskām ziņām: Saeimas sēžu stenogrammām un publikācijām dažādos laikrakstos. Atbildētājs /pers. K/ ir iesniedzis lietā vairākas Saeimas sēžu stenogrammas un laikrakstu kopijas, kuros publicēti raksti par deputāta /pers. B/ uzskatiem un vērtējumiem par Latvijas valstij un latviešu tautai svarīgiem jautājumiem*. Novērtējusi lietā esošos pierādījumus, Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

secinājusi, ka pats prasītājs ar savu uzvedību un publiskiem izteicieniem ir radījis pamatu konkrētajam viņa personības vērtējumam [..].

Tiesa konstatējusi, ka ar Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2010.gada 20.maija spriedumu /pers. B/ prasība pret /pers. K/ par godu un cieņu aizskarošu ziņu atsaukšanu ir noraidīta. Spriedums ir stājies likumīgā spēkā.

Pirmās instances tiesa atsaukusies uz Civilprocesa likuma 203.panta trešo daļu, kura paredz, ka *pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā lietas dalībnieki, [..] nav tiesīgi citā procesā apstrīdēt tiesas nodibinātos faktus [..]*. Šī panta piektā daļa nosaka, ka *spriedumam, kas stājies likumīgā spēkā, ir likuma spēks, tas ir obligāts un izpildāms visā valsts teritorijā [..]*.

Iepazīstoties ar Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas sprieduma saturu, tiesa nav varējusi piekrist Prasītāja apgalvojumam, ka Atbildētājs, citējot apgabaltiesas spriedumu, sniedzis nepatiesas, godu un cieņu aizskarošas ziņas par oficiāla un autentiska tiesas lēmuma saturu.

Pirmās instances tiesa norādījusi, ka abas puses lietā atsaukušās uz tiesu praksi jautājumos, kas skar personu godu un cieņu, proti, Augstākā tiesa, tiesu prakses apkopojumā (2004.g.) ir devusi skaidrojumu, ka *fakti ir pakļaujami patiesības pārbaudei, un to pastāvēšana var tikt pierādīta (ECT 1986.gada 8.jūlija spriedums lietā Lingens v. Austria, 46.punkts). Ja kāds apgalvo faktu, kas aizskar personas goda un cieņu, piemēram, piedēvējot šai personai konkrētas kriminmāli sodāmas darbības, tad šī fakta paudējam ir jāpierāda izteikumu atbilstība patiesībai. Turpretī viedoklis nav pakļaujams patiesības pārbaudei. Tas atspoguļo personas subjektīvu vērtējumu par kādu personu, tās darbību vai kādu notikumu. Tādēļ tas nevar būt ne patiess, ne nepatiess, lai arī cik nepieņemams tas kādam neliktos.*

Tā kā viedokļa atbilstību patiesībai pierādīt nav iespējams, šāda prasība jau pati par sevi tiks vērtēta kā vārda brīvības pārkāpums. Turklāt, šajā pašā apkopojumā arī norādīts, ka saskaņā ar ECT praksi, politiķiem un varas pārstāvjiem ir jāpieņem lielāka kritika nekā vidusmēra iedzīvotājiem. (ECT 1986. gada 8. jūlija spriedums lietā Lingens v. Austria, 42. punkts).

Pirmās instances tiesai nav bijis pamata apšaubīt, ka pēc iepazīšanās ar Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2010.gada 20.maija spriedumu lietā Nr.C23054309, Atbildētājam varēja rasties subjektīva izpratne par tiesas spriedumu un konkrēts viedoklis par Prasītāju, kas tika pausts 2011.gada 22.decembrī Latvijas Republikas 11.Saeimas kārtējās sēdes laikā, proti, analogs tam, kādu to 2009.gada 16.jūlijā Latvijas Republikas 9.Saeimas ārkārtas sesijas ceturtajā sēdē, uzstājoties debatēs pauda Saeimas deputāts /pers. K/.

Tā kā viedokļa atbilstību patiesībai pierādīt nav iespējams, pirmās instances tiesa atzinusi, ka celtā prasība nav pamatota, līdz ar ko, ir noraidāma.

[4.] Par minēto tiesas spriedumu Prasītājs iesniedzis apelācijas sūdzību, uzskatot ka tiesas spriedumu nevar uzskatīt par pamatotu un likumīgu, jo ir konstatējami:

[4.1.] CPL 190.panta, CPL 97.panta pirmās daļas, CPL 97.panta trešā daļas, CPL 193. panta piektās daļas pārkāpumi. Lietas gaitā tiesa nav analizējusi un izskaidrojusi, kāpēc Atbildētāja teiktais tiek atzīts par viedokli, nevis par ziņām vai faktiem, nepamatoti uzskatot to par pašsaprotamu un nenostiprinot šo savu atziņu ar jebkādiem pierādījumiem un paskaidrojumiem. Sprieduma motīvu daļa nesatur tiesas vērtējumu tam, kāpēc Atbildētāja teiktais tiek uzskatīts par viedokli, nevis ziņām vai faktiem un netiek dots nekāds skaidrojums šādai tiesas nostājai.

[4.2.] Augstākās tiesas apkopojumā ,,Tiesu prakse lietās par personas goda un cieņas
civiltiesisko aizsardzību", 2003/2004, atsaucoties uz ECT 1986.gada 8.jūlija spriedumu lietā Lingens v. Austria norādīts, ka ,,lietās par goda un cieņas aizskaršanu un nepatiesu ziņu publicēšanu ir nepieciešams rūpīgi nošķirt ziņas jeb faktus no viedokļa". Tātad tas ir viens no būtiskākajiem jautājumiem, kas ir izlemjams tiesas procesa laikā.

Augstākas tiesas Senāts ir devis skaidrojumu, ka ar vārdu ,,ziņas" jāsaprot skaitļu un arī informācijas kopums, bet vārda ,,viedoklis'' jēga ir uzskats, izpratne (par ko), arī attieksme (pret ko) (SKC-261/2002 un SKC-210/2004).

[4.3.] Savā spriedumā Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa nepaskaidro, kas, tiesasprāt, ir tās konkrētās pazīmes, kas dotajā gadījumā ir ļāvušas secināt, ka Atbildētāja paustais ir viedoklis, nevis ziņas. Netiek analizēta ne teiktā forma, ne saturs, ne konteksts, ne apstākļi, neskatoties uz to, ka prasības pieteikumā šie jautājumi ir apskatīti un akcentēti. Tātad Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa sprieduma motīvu daļā neanalizē un nepievērš uzmanību būtiskākajam elementam, lemjot jautājumus par goda un cieņas aizkarošu ziņu atsaukšanu - jautājumam par to, vai paustais ir ziņas vai tas ir viedoklis.

[4.4.] Augstākās tiesas apkopojumā ,,Tiesu prakse lietās par personas goda un cieņas civiltiesisko aizsardzību", 2003/2004, norādīts, ka ,,fakti ir pakļaujami patiesības pārbaudei, un to pastāvēšana var tikt pierādīta. Ja kāds apgalvo faktu, kas aizskar personas godu un cieņu, piemēram, piedēvējot šai personai konkrētas kriminmāli sodāmas darbības, tad šī fakta paudējam ir jāpierāda izteikumu atbilstība patiesībai."

Prasītājs uzskata, ka Atbildētāja paustā frāze *„tiesā ir pierādīts"* un tai sekojošā frāze *„vārds vārdā, burts burtā"* nepārprotami norāda uz eksistējoša tiesas sprieduma saturu. Jebkuras ziņas par tiesas sprieduma saturu ir pakļaujamas patiesības pārbaudei, salīdzinot konkrēto tiesas spriedumu un tās ziņas, kas par to paustas. Tāpat analizējot konkrēto tiesas spriedumu, kas ir citēts, ir iespējams

pārbaudīt, vai pastāv izteikumā minētie fakti.

[4.5.] No Atbildētāja sniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem un no Atbildētāja pārstāves paskaidrojumiem tiesas sēdē izriet, ka Saeimas sēdē paustā frāze ir viedoklis, kas Atbildētājam radies, iepazīstoties ar Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas spriedumu lietā Nr.C23054309. Tātad, sakot *,,tiesā ir pierādīts"*, Atbildētājs atsaucas uz konkrētu, dabā pastāvošu tiesas spriedumu, kas viņam pirms tam ir bijis pieejams, un ir iespējams salīdzināt gan lietā Nr.C23054309 pierādīto faktu apjomu, kas pausti tiesas spriedumā, gan šo faktu atbilstību Atbildētāja norādītajam, ka Prasītājs ir *„...cilvēks par kuru tiesā ir pierādīts, ka viņš ir tāds cilvēks, kas ir atklāti naidīgs latviešu tautai un Latvijas valstij. Vārds vārdā, burts burtā."*

[4.6.] Augstākās tiesas apkopojumā ,,Tiesu prakse lietās par personas goda un cieņas civiltiesisko aizsardzību" 2003/2004 norādīts, ka ,,svarīga var būt arī paša izteikuma autora piešķirtā nozīme attiecīgajiem izteikumiem". Tātad šeit ir jāanalizē jautājums, vai Atbildētājs vāju latviešu valodas zināšanu dēļ vai slikti orientējoties juridiskajās niansēs, iespējams, ir neveiksmīgi noformulējis savu viedokli formā, kas var tik uztverta kā faktu izklāsts un ziņas. Saskaņā ar Atbildētāja iesniegtajām ziņām Latvijas Republikas Centrālajai vēlēšanu komisijai viņš 2000.gadā Latvijas Universitātē ir ieguvis sociālo zinātņu maģistra grādu tiesību zinātnē, tāpat saskaņā ar CVK iesniegto informāciju Atbildētājs pēc tautības ir latvietis un latviešu valoda viņam ir dzimtā valodā. No tā ir secināms, ka Atbildētājam nevarēja rasties grūtības ne ar precīzu sava viedokļa formulējumu viņam dzimtajā valodā, ne ar pateiktā juridisku izpratni. Runājot par konkrētu viņam zināmu tiesas spriedumu *(,,tiesā ir pierādīts"*), turpinot ar norādi uz tiesas sprieduma saturu (*,,atklāti naidīgs latviešu tautai un Latvijas valstij"*), minot frāzi *,,vārds vārdā, burts burtā"*, kas latviešu valodā tiek uztverta, kā norāde uz citātu, Atbildētājs ir sniedzis nepatiesas Prasītāja godu un cieņu aizskarošas ziņas par tiesas spriedumu. Turklāt, ir darījis to apzināti, saprotot teiktā nozīmi un ar mērķi aizskart Prasītāja godu un cieņu.

[4.7.] Augstākās tiesas apkopojumā ,,Tiesu prakse lietās par personas goda un cieņas civiltiesisko aizsardzību", 2003/2004, norādīts, ka ,,būtiska nozīme piešķirama tam, kā šādu izteikumu vai sižetu uztvertu neitrāls lasītājs". Atbildētājs ir atpazīstams politiķis un liela daļa cilvēku zina, ka viņš ir jurists pēc izglītības un bijušais Tieslietu ministrs. Tas nozīmē, ka neitrālam klausītājam, kas no profesionāla jurista dzird vārdus *,,tiesā ir pierādīts"* un *,,vārds vārdā, burts burtā"* pamatoti var rasties pārliecība, ka dabā pastāv tiesas spriedums, kurā ir konstatēts, ka Prasītājs ir *,,atklāti naidīgs latviešu tautai un Latvijas valstij"* un ka šis spriedums vai tā daļa tiek citēta. Šī informācija netiek pasniegta formā, kas norāda uz Atbildētāja personīgo viedokli, kas latviešu valodā paužams, piemēram, ar vārdiem ,,es domāju", ,,es uzskatu", ,,man šķiet" u.t.t. Arī turpmākās runas konteksts nekādi neliecina par to, ka minētais ir Atbildētāja personīgais viedoklis, no kā ir izdarāms secinājums, ka neitrāls klausītājs visdrīzāk uztvēra šo izteikumu kā ziņas, nevis kā viedokli.

[4.8.] Augstākās tiesas apkopojumā ,,Tiesu prakse lietās par personas goda un cieņas civiltiesisko aizsardzību", 2003/2004, norādīts, ka ,,būtiskākā ir nevis izteikuma gramatiskā interpretācija vai tas, ka izteikums pausts apgalvojuma vai pieņēmuma formā, bet publikācijas vai izteikumu kopējais konteksts".

Neapstrīdot šo viedokli, Prasītājs vēlas norādīt, ka arī gramatiskajai analīzei kā papildus faktoram šeit ir nozīme. Prasītājs neapšauba Atbildētāja tiesības uz subjektīvu izpratni par tiesas spriedumu un tiesības uz sava viedokļa paušanu, tomēr no latviešu valodas gramatikas viedokļa ir iespējams paust savu viedokli par tiesas spriedumu formā, kas no apkārtējo cilvēku puses tiek vienno zīmīgi uztverts kā viedoklis. Piemēram, viedoklis par tiesas spriedumu var tikt izteikts vārdos: ,,man šis tiesas spriedums šķiet taisnīgs, netaisnīgs, labs, pareizs u.t.t.". Savukārt frāze *,,par kuru tiesā ir pierādīts"* nepārprotami liecina, ka tiek sniegta informācija par tiesas sprieduma saturu, ka informācija, kura tiek sniegta, ir ieguvusi faktoloģiskus apliecinājumus tiesas procesa laikā un tiesa šos faktus ir atzinusi par patiesībai atbilstošiem. Tātad fakti ir izgājuši zināmu verifikācijas procesu un trešās personas var uz šīm atziņām paļauties.

[4.9.] Pieņēmums, ka Saeimā notiek debates, kas pēc būtības ir dažādu viedokļu paušana un debašu laikā viss runātais ir tikai un vienīgi viedoklis, nav pamatota. Analizējot Saeimas stenogrammas var secināt, ka liela daļa debatētāju cenšas pamatot savus viedokļus ar atbilstošiem faktiem, ziņām un informāciju. Tieši šādi uz faktiem un ziņām balstīti viedokļi liecina par Saeimas debašu kvalitāti.

[4.10.] Savā spriedumā Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa norāda: ,,tiesai nav pamata apšaubīt, ka pēc iepazīšanās ar Vidzemes apgabaltiesu tiesas kolēģijas 2010.gada 20.maija spriedumu lietā Nr.C23054309 Atbildētājam varēja rasties subjektīva izpratne par tiesas spriedumu un konkrēts viedoklis par Prasītāju", kas Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas ieskatā ir analogs tam viedoklim, kuru 2009.gada 16.jūlijā Latvijas Republikas 9.Saeimas ārkārtas sesijas ceturtajā sēdē, uzstājoties debatēs, pauda /pers. K/.

Tātad Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesa konstatē, ka Atbildētāja teiktais, ka *„cilvēks, par kuru tiesā ir pierādīts, ka viņš ir tāds cilvēks, kas ir atklāti naidīgs latviešu tautai un Latvijas valstij. Vārds vārdā, burts burtā."* un /pers. K/ teiktais, ka *„/pers. B/ ir atklāti naidīgs cilvēks latviešu tautai un Latvijas valstij"*, ir analoģisks pēc satura un formas un no juridiskā viedokļa ir vērtējams analoģiski.

Atbildētājs nepiekrīt šādam tiesas vērtējumam. Abas frāzes, gan pēc formas, gan pēc satura ir atšķirīgas. Atšķirībā no /pers. K/ teiktā

Atbildētājs savā runā ar vārdiem *„tiesā ir pierādīts”* atsaucas uz tiesas spriedumu un, lietojot uz citātu norādošu frāzi *„vārds vārdā, burts burtā”*, pastiprina šādu uztveri. Analizējot visu Atbildētāja runu, no tās konteksta neizriet nekāds apliecinājums tam, ka iepriekš paustā informācija par tiesas spriedumu ir viņa personīgais viedoklis.

Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2010.gada 20.maija spriedums lietā Nr.C23054309 nesaturēja un nevarēja saturēt nekādus pierādījumus, vai konstatējumus attiecībā uz to, vai Prasītājs ir naidīgs cilvēks latviešu tautai un Latvijas valstij. Tiesa konstatēja tikai to, ka tas bija /pers. K/ viedoklis un ka šāds viedoklis varēja tikt pausts, balstoties uz /pers. K/ subjektīvo Prasītāja uztveri. Atbildētājs apzināti, ar nolūku aizskart Prasītāja godu un cieņu, ir sniedzis nepatiesu informāciju par to, ka Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija 2010.gada 20.maija spriedumā lietā Nr.C23054309 ir atzinusi Prasītāju par *„atklāti naidīgu cilvēku latviešu tautai un Latvijas valstij”.*

[5.] Tiesas sēdē Prasītājs prasību un apelācijas sūdzību uzturēja uz tajās norādītajiem pamatiem un papildus paskaidroja, ka Atbildētāja izteikums aizskar viņa nacionālo godu. Viņš kā Latvijas pilsonis jūtas ļoti aizskarts ar šiem vārdiem un ir kauns par to, ka diskusijās Saeimā notiek apmelošana.

Atbildētāja pārstāve uz pilnvaras pamata /pers.J/ prasību un apelācijas sūdzību neatzina un papildus savos rakstveida paskaidrojumos norādītajam paskaidroja, ka Saeimas plenārsēdē notika debates jautājumā par prasītāja atsaukšanu no NATO Parlamentārās Asamblejas. Vārds tika dots atbildētājam, lai pamatotu savu viedokli kāpēc šāda prasība izvirzīta. Lietas materiālos atrodas stenogramma. Izlasot visu šo tekstu ir skaidrs, ka tas ir viedoklis. Viennozīmīgi apskatot šo uzstāšanos vienotā kontekstā redzams, ka atbildētājs ir paudis savu viedokli šajā jautājumā. Viņam nav jautāts uz kādu spriedumu balstās. Atbildētājs nevienu neinformēja par kaut ko nezināmu. To, kāda ir prasītāja personība pietiek arī ar to, ko presē var izlasīt. Debatēs neviens nesniedz ziņas, debatēs izskata viedokļus par to jautājumu, kurš attiecīgajā brīdī tiek apspriests. Viedoklis var būt arī ass un kritisks, otrai pusei nepatīkams. Atbildētājs paužot savu viedokli nav pārsniedzis tās robežas, kur var runāt par rupjību un aiz kurām varētu saukt pie atbildības par goda un cieņas aizskaršanu.

Motīvu daļa

Civillietu tiesu kolēģija, uzklausījusi lietas dalībnieku tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, izvērtējusi apelācijas sūdzības motīvus un rakstveida pierādījumus, atzīst, ka prasība un apelācijas sūdzība nav pamatotas un ir noraidāmas zemāk minēto iemeslu dēļ.

[6.] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību un pretapelācijas sūdzību tādā apmērā, kā lūgts šajās sūdzībās.

Lietā konstatējams, ka Prasītājs iesniegtajā apelācijas sūdzībā pārsūdz pirmās instances tiesas spriedumu pilnā apmērā.

[7.] Civillietu tiesu kolēģija konstatē, ka lietā nav strīda, ka 2011.gada 22.decembrī Latvijas Republikas 11.Saeimas kārtējās sēdes laikā, uzstājoties debatēs par darba kārtības 36.jautājumu „Lēmuma projekts Par deputāta /pers. B/ atsaukšanu no NATO Parlamentārās Asamblejas Latvijas delegācijas locekļu sastāva”, Saeimas deputāts /pers. C/ teicis sekojošo:

„Godātie kolēģi no visām frakcijām! Nacionālās apvienības frakcija šo lēmuma projektu sagatavojusi divu iemeslu dēļ, un es šos iemeslus minēšu ar diviem retoriskiem jautājumiem.

Vai Latvijas valsti NATO Parlamentārajā Asamblejā, šajā svarīgajā forumā, var pārstāvēt cilvēks, par kuru tiesā ir pierādīts, ka viņš ir tāds cilvēks, kas ir atklāti naidīgs latviešu tautai un Latvijas valstij? Vārds vārdā, burts burtā.

Un otrs retorisks jautājums. Vai mūsu šajā svarīgajā starptautiskajā forumā, var pārstāvēt cilvēks, kurš vērsies pret nacionālu Latvijas valsti un pārkāpis solījumu stiprināt latviešu valodu kā vienīgo valsts valodu? Nevar pārstāvēt. Paldies.”

Prasītāja ieskatā, viņa godu un cieņu aizskarošs ir teikums: *par kuru tiesā ir pierādīts, ka viņš ir tāds cilvēks, kas ir atklāti naidīgs latviešu tautai un Latvijas valstij.*

Saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 100.pantu ikvienam ir tiesības uz vārda brīvību, kas ietver tiesības brīvi iegūt, paturēt un izplatīt informāciju, paust savus uzskatus. Atbilstoši Satversmes 116.pantam šīs tiesības var ierobežot likumā paredzētajos gadījumos, lai sargātu citu cilvēku tiesības, demokrātisko valsts iekārtu, sabiedrības drošību, labklājību un tikumību. Latvijas valsts pamatlikuma 95.pantā noteikts, ka valsts aizsargā cilvēka godu un cieņu.

Valstij pienākumu neiejaukties tiesību uz vārda brīvību īstenošanā uzliek arī Eiropas Cilvēktiesību konvencijas (ECK) 10.pants, kas vienlaicīgi nosaka šo tiesību ierobežošanas mehānismu.

Saskaņā ar ECK 10.panta otro daļu iejaukšanās tiesību uz vārda brīvību īstenošanā ir attaisnojama tikai tad, ja tā, pirmkārt, ir „noteikta ar likumu,” otrkārt, ir pamatota ar kādu no Konvencijas 10.panta otrajā daļā minētajiem leģitīmajiem mērķiem un, treškārt, ja šāda iejaukšanās ir „nepieciešama demokrātiskā sabiedrībā”, kas ietver samērīguma principu.

Personas tiesības uz goda un cieņas aizsargāšanu paredzētas arī Latvijas Republikas Civillikumā. Saskaņā ar šā likuma 2352.[1]

pantu katram ir tiesības prasīt tiesas ceļā atsaukt ziņas, kas aizskar viņa godu un cieņu, ja šādu ziņu izplatītājs nepierāda, ka tās atbilst patiesībai.

Kā norādīts LR Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2005.gada 26.janvāra spriedumā Nr.SKC-41 lietās par godu un cieņas aizskaršanu, nepatiesu ziņu publicēšanu nepieciešams nošķirt ziņas jeb faktus no viedokļa. Fakti ir pakļaujami patiesības pārbaudei, un to pastāvēšana var tikt pierādīta. Viedoklis nav pakļaujams patiesības pārbaudei. Tas atspoguļo personas subjektīvo vērtējumu par kādu personu, tās darbību vai kādu notikumu. Tādēļ tas nevar būt ne patiess, ne nepatiess, lai arī cik nepieņemams tas kādam neliktos. Tā kā viedokļa atbilstību patiesībai pierādīt nav iespējams, šāda prasība jau pati par sevi tiks vērtēta kā vārda brīvības pārkāpums.

Ziņas ir datu, faktu, skaitļu informācijas kopums, savukārt viedoklis ir skaidrojums kā uzskats, izpratne par kaut ko un arī attieksme pret to. Kā atzinis Augstākās Tiesas Senāts, viedoklis kā subjektīvs vērtējums var veidoties gan no patiesiem faktiem, gan kļūdainām ziņām, nepatiesas informācijas, un tas nav pierādāms.

Viedokļa un ziņas nošķiršanai ir būtiska nozīme. Kā atzinusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa savos nolēmumos (ECT) - viedoklis ietver vērtējumu.

ECT uzskata, ka nav būtiski izteikuma gramatiskā interpretācija un forma, kādā izteikums pausts, bet publikācijas vai izteikumu kopējais konteksts. Otrkārt, būtiska nozīme piešķirama tam, kā šādu izteikumu uztvertu neitrāls lasītājs. Vai viņš, to, piemēram, vērtētu kā neizdevušos joku, vai asu kādas personas kritiku, vai arī uztvertu kā konkrētu faktu. Treškārt, svarīga var būt arī paša izteikuma autora piešķirtā nozīme attiecīgajiem izteikumiem.

Kā izriet no Atbildētāja pārstāves paskaidrojumiem tiesas sēdē, Atbildētājs Saeimas debatēs paudis savu viedokli jautājumā kāpēc Prasītājs atsaucams no Nato Parlamentārās Asamblejas.

Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē arī paskaidroja, ka Saeimas Plenārsēdē debašu laikā Atbildētājs paudis savu viedokli, kas radies pamatojoties uz Vidzemes apgabaltiesas spriedumu.

Kā redzams no Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2010.gada 20.maija spriedumā norādītā, 2009.gada 16.jūlijā Latvijas Republikas 9.Saeimas ārkārtas sesijas ceturtajā sēdē, uzstājoties debatēs par darba kārtības 7.jautājumu „Par /pers. B/apstiprināšanu par NATO Parlamentārās Asamblejas delegācijas locekli, aizstājēju," Saeimas deputāts /pers. K/ paziņoja, ka: „/pers. B/ ir atklāti naidīgs cilvēks latviešu tautai un Latvijas valstij."

No lietai pievienotās plenārsēdes stenogrammas kopijas tiesa secinājusi, ka minēto viedokli atbildētājs /pers. K/ izteica politiskās diskusijas laikā, kad tika apspriests jautājums vai par NATO Parlamentārās Asamblejas Latvijas delegācijas locekli, aizstājēju ievēlēt „Saskaņas centra" partijas izvirzīto kandidātu /pers. B/.

Kā redzams no minētā sprieduma, tiesa vērtējot /pers. K/ viedokļa pamatotību konstatējusi, ka „*viņa viedoklis par prasītāju ir veidojies no publiskām ziņām; Saeimas sēžu stenogrammām un publikācijām dažādos laikrakstos. Atbildētājs /pers. K/ ir iesniedzis lietā vairākas Saeimas sēžu stenogrammas un laikrakstu kopijas, kuros publicēti raksti par deputāta /pers. B/ uzskatiem un vērtējumiem par Latvijas valstij un latviešu tautai svarīgiem jautājumiem. Tiesas kolēģija ņēmusi vērā arī lietai pievienoto Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas 2005.gada 5.jūlija spriedumu, ar kuru tika apmierināta /pers. AE/, /pers. AF/, /pers. AG/ un /pers. AH/ prasība pret /pers. B/ par godu un cieņu aizskarošu ziņu atsaukšanu. /pers. B/ tika uzlikts par pienākumu publiski atvainoties prasītājiem un atsaukt savus izteikumus, tai skaitā frāzi, ka „Fašisti joprojām sēž Latvijas Saeimā." Ņemot vērā minētos pierādījumus, tiesas kolēģija secinājusi, ka pats prasītājs ar savu uzvedību un publiskiem izteicieniem ir radījis pamatu konkrētam viņa uzvedības vērtējumam, [..].*

Kā izriet no Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2010.gada 20.maija sprieduma /pers. B/ prasība pret /pers. K/ par godu un cieņu aizskarošu ziņu atsaukšanu ir noraidīta un spriedums stājies likumīgā spēkā.

Kā to pareizi norādījusi pirmās instances tiesa saskaņā ar Civilprocesa likuma 203.panta trešo daļu, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā lietas dalībnieki, [...] nav tiesīgi citā procesā apstrīdēt tiesas nodibinātos faktus [...]. Minētā panta piektā daļa nosaka, ka spriedumam, kas stājies likumīgā spēkā, ir likuma spēks, tas ir obligāts un izpildāms visā valsts teritorijā [...].

Civillietu tiesu kolēģija, iepazīstoties ar Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2010.gada 20.maija sprieduma saturu atzīst par pamatotu pirmās instances tiesas secinājumu, ka nav pamata Prasītāja apgalvojumam, ka Atbildētājs, citējot apgabaltiesas spriedumu, sniedzis nepatiesas, godu un cieņu aizskarošas ziņas par oficiāla un autentiska tiesas lēmuma saturu un atzīst, ka Atbildētāja paustais teikums: „*par kuru tiesā ir pierādīts, ka viņš ir tāds cilvēks, kas ir atklāti naidīgs latviešu tautai un Latvijas valstij"* ir Atbildētāja subjektīva izpratne par tiesas spriedumu uz kura pamata pausts viedoklis par Prasītāja personību.

Lietā nav strīda, ka minēto izteikumu Atbildētājs paudis Saeimas debašu laikā. Termins „Debates" Juridisko terminu vārdnīcā tiek skaidrots kā dažādu jautājumu, priekšlikumu, projektu, problēmu utt. kolektīva apspriešana, domu apmaiņa, izsakot vērtējumus (Juridisko terminu vārdnīca., Autoru kolektīvs, Nordik, Rīga, 1998., 57.lpp.).

Tādējādi debašu saturs pēc būtības jau norāda, ka tajās tiek pausti viedokļi.

Civillietu tiesu kolēģija arī uzskata, ka nav izšķirošas nozīmes, lai atšķirtu viedokli no ziņām frāzei „Vārds vārdā, burts burtā," tā kā minētā frāze uzskatāma par izteiksmes veidu kādā Prasītājs paudis savu uztveri par tiesas spriedumu, lai pastiprinātu viedokli atreferējot /pers. K/ teikto, kas minēts sprieduma motīvu daļā, ka „/pers. B/ ir atklāti naidīgs cilvēks latviešu tautai un Latvijas valstij."

Civillietu tiesu kolēģija arī atzīst, ka neitrāls klausītājs nevarētu uztvert minēto izteikumu kā ziņu, bet gan kā viedokli, tā kā Atbildētājs nav atsaucies uz konkrētu tiesas spriedumu un kā norādīja Atbildētāja pārstāve, nevienu neinformēja par kaut ko nezināmu, neviens arī nebija pārsteigts uzklausot Atbildētāja izteikumu un tādējādi būtu to uztvēris kā ziņu.

Arī pats izteikuma autors, tas ir Atbildētājs, savos paskaidrojumos norādījis ka izteicis savu viedokli par konkrēto jautājumu un paudis izpratni par Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2010.gada 20.maija spriedumu.

Lietā De HAES un Gijsels pret Beļģiju ECT norādījusi, ka „viedoklis var būt nesamērīgi aizskarošs, jo īpaši tad, ja tam trūkst jebkādas faktiskās bāzes".

Civillietu tiesu kolēģija arī uzskata, ka šādam Atbildētāja viedoklim ir pietiekama faktiskā bāze, tā kā no lietas materiāliem redzams, ka ir šāds tiesas spriedums, proti, Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2010.gada 20.maija spriedums, no kura Atbildētājs izdarījis secinājumu, kuru paudis 2011.gada 22.decembrī Latvijas Republikas 11.Saeimas kārtējās sēdes laikā, uzstājoties debatēs un ar minēto spriedumu tiesa konstatējusi tādas Prasītāja darbības, kuras deva pamatu Prasītāja personības vērtējumam, kuru pauda /pers. K/, proti, ka /pers. B/ ir atklāti naidīgs cilvēks latviešu tautai un Latvijas valstij.

Kā atzinis Augstākās tiesas Senāts 2002.gada 13.februāra lietā Nr.SKC-102, atsaukdamies uz ECT praksi: „…pieņemamās kritikas robežas attiecīgi ir plašākas attiecībā uz politiķi nekā uz privātpersonu, un, atšķirībā no pēdējā, pirmais neizbēgami un apzināti atklāj sevi gan žurnālistiem, gan sabiedrībai kopumā katra sava vārda un rīcības rūpīgai izpētei, un tādēļ viņam ir jāizrāda lielāka iecietība".

Pie šādiem apstākļiem Civillietu tiesu kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesa pareizi ir novērtējusi lietas apstākļus, tos pamatoti saistot ar lietā gūtajiem pierādījumiem, līdz ar to taisījusi atbilstošu spriedumu, savukārt apelācijas sūdzībā norādītie argumenti nav guvuši apstiprinājumu un ir noraidāmi.

Saskaņā ar „Euro ieviešanas kārtības likuma" 4.panta otro daļu, sākot ar euro ieviešanas dienu, latos izteiktu iesākto, bet nepabeigto (neizpildīto) tiesisko instrumentu kopsummu konvertē euro, ievērojot Padomes noteikto maiņas kursu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus. Nepabeigtā (neizpildītā) tiesiskā instrumenta kopsumma veidojas no konvertējamām sastāvdaļām. Nepabeigtā (neizpildītā) tiesiskā instrumenta kopsumma nepārsniedz sākotnējo tiesiskā instrumenta kopsummu latos, kura konvertēta eiro, ievērojot Padomes noteikto maiņas kusu un šā likuma 6.pantā noteiktos noapaļošanas principus.

Ņemot vērā minēto, ka pēc 2014.gada 1.janvāra Latvijas Republikā mainījusies valūta no latiem uz euro, sprieduma rezolutīvajā daļā piedzenamie tiesāšanās izdevumi tiek norādīti euro, atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam valūtas kursam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu no Prasītāja valsts ienākumos piespriežami tiesas izdevumi, kas nav samaksāti iepriekš un kurus sastāda ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 3,05 (trīs *euro* 5 centi).

Tā kā prasība noraidīta, saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta trešo daļu no Prasītāja par labu Atbildētājam piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi, ko sastāda Atbildētāja samaksātie izdevumi advokāta palīdzības samaksai Ls 300, tas ir EUR 426,86 un EUR 214, kopā EUR 640,86 (seši simti četrdesmit *euro* 86 centi).

Civilprocesa likuma 204^1. pants nosaka, ka tiesa taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, par tiesāšanās izdevumu piedziņu, nosaka termiņu, kas nevar būt garāks par desmit dienām, sprieduma labprātīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, 93.pantu, 97.pantu, 190., 193.pantu, $204.^1$pantu, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda:

/pers. B/, personas kods /personas kods/, prasību pret /pers. C/, personas kods /personas kods/, par godu un cieņu aizskarošu ziņu atsaukšanu noraidīt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. C/, personas kods /personas kods/, izdevumus advokāta palīdzības samaksai EUR 640,86 (seši simti četrdesmit *euro* 86 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 3,05 (trīs *euro* 05 centi).

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa valstij veicama sekojošā kontā:

Saņēmējs: Tiesu administrācija

Konta Nr. LV51TREL2190458019000

NMR 90001672316

Saņēmēja banka: Valsts kase

Kods TRELLV22

lemaksas mērķis: **21499** ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī dati lietas identificēšanai (atbildētāja vārds un uzvārds, ja atbildētājs ir fiziska persona, vai juridiskas personas nosaukums).

Pēc valsts ienākumos piedzenamo ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksas samaksu apliecinošais dokuments jāiesniedz Rīgas apgabaltiesā.

Noteikt /pers. B/, personas kods /personas kods/, termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas iesniedzot kasācijas sūdzību par to Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2014.gada 26.februāra.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Strelča

Tiesneses I.Zaļā

I.Stuberovska